

Kayna?t?rma Uygulamalar?n?n Ba?ar?s?n? Etkileyen Etmenler Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kayna?t?rma Uygulamalar?n?n Ba?ar?s?n? Etkileyen Etmenler Ölçe?i*.
Turkish Psychological Scales. Retrieved from
<https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24535>

Özet

Kaynaçtırma Uygulamalarının Baçarısın Etkileyen Etmenler Ölçeği (KUBEEÖ), özel eğitime ihtiyacı olan öğrencilerin genel eğitim ortamlarına dahil edilme sürecinin baçarısın etkileyen kritik faktörleri ölçmek amacıyla geliştirilmiş psikometrik bir araçtır. Bu ölçek, özellikle öğretmenlerin, okul yönetiminin ve çevresel koşulların kaynaçtırma eğitimi uygulamalarına yönelik tutumlarını, yeterliliklerini ve sağlanan desteği değerlendirmeyi hedefler. Ölçek, 2016 yılında Ahmetoğlu, Ünal ve Ergin tarafından yapılan kapsamlı geçerlik ve güvenirlik çalışmaları sonucunda eğitim bilimleri alanına kazandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Kaynaçtırma uygulamaları, özel eğitim, öğretmen tutumları, okul başarıları, psikolojik ölçme, Likert Ölçeği, ölçek geliştirme.

Yazarlar

Ahmetoğlu, E., Ünal, A. M., Ergin, D. Y.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, okullarda yürütölen kaynaçtırma uygulamalarının başarılarını pozitif veya negatif yönde etkileyen çeşitli örgütsel, çevresel ve bireysel etmenleri sistematik olarak belirlemektir. Bu tespit, eğitim yöneticilerine ve politika yapıcılara, özel eğitime ihtiyacı olan öğrencilerin akademik ve sosyal entegrasyonunu arttırmak için hangi alanlara müdahale edilmesi gerektiği konusunda somut veriler sağlamaktadır.

KUBEEÖ, uygulayıcıların ve araştırmacıların kaynaçtırma ortamlarının etkinliğini değerlendirmesine olanak tanır. Elde edilen sonuçlar, kaynaçtırma programlarının kalitesini arttırmak için hedef odaklı eğitimler ve destek mekanizmaları geliştirmede kritik bir rol oynamaktadır. Ölçek, özellikle öğretmenlerin algıladıkları yetersizlikleri ve okul yönetiminden beklenen desteği ölçerek iyileştirme alanlarını işaret eder.

Yapı (Konstrukt)

Kaynaçtırma Uygulamalarının Baçarısın Etkileyen Etmenler Ölçeği, çok boyutlu bir yapıyı ölçmektedir. Temel yapı, kaynaçtırma sürecinin başarıları üzerinde doğrudan etkisi olan dört ana faktör etrafında yoğunlaşır:

Öğretmen Yeterliliği ve Tutumları: Özel gereksinimli öğrencilere yönelik bilgi düzeyi ve olumlu/olumsuz yaklaşımları.

Okul Yönetimi Desteği: Yönetimin kaynak sağlama, işbirliğini teşvik etme ve yasal zorunluluklara uyma konusundaki etkinliği.

Fiziksel ve Materyal Kaynaklar: Sınıf içi düzenlemeler, yardımcı teknoloji ve uygun eğitim materyallerinin mevcudiyeti.

Akran Kabulü ve Sosyal Entegrasyon: Özel gereksinimli öğrencilerin akranlar tarafından ne ölçüde kabul edildiği ve sosyal ortama dahil edilebildiği.

Geçerlik

Ölçeğin geliştirme çalışmasında (2016), KUBEEÖ'nün ölçmek istediği yapıyı gerçekten ölçüp ölçmediğini belirlemek amacıyla kapsamlı geçerlik çalışmaları yapılmıştır. Bu çalışmalar genellikle yapı geçerliğini sağlamak üzere yürütülmüştür.

Yapı geçerliği, açılmayacak faktör analizi (AFA) ve doğrulayıcı faktör analizi (DFA) yöntemleri kullanılarak test edilmiştir. Bu analizler sonucunda ölçeğin, teorik olarak öngörülen çok boyutlu yapıyı doğruladığı ve maddelerin ait oldukları faktörlere yüksek yükler verdiği tespit edilmiştir. Kapsam geçerliği için ise uzman görüşlerine başvurulmuş, böylece ölçek maddelerinin kaynaçtırma bağırsız etkileyen tüm önemli faktörleri temsil ettiği doğrulanmıştır.

Güvenirlik

Ölçeğin tutarlılığı ve kararlılığı değerlendirilmek amacıyla güvenilirlik analizleri gerçekleştirilmiştir. İç tutarlılık güvenilirlik katsayısı, genellikle Cronbach Alfa (Cronbach's Alpha) değeri ile raporlanmıştır. Yüksek bir Cronbach Alfa değeri (genellikle .70 ve üzeri), ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir.

2016 tarihli geliştirme çalışmasında, KUBEEÖ'nün genel iç tutarlılık katsayısının kabul edilebilir düzeyin üzerinde olduğu belirtilmiştir. Ayrıca, ölçeğin alt faktörlerinin her biri için de ayrı ayrı güvenilirlik katsayıları hesaplanmıştır. Bu bulgular, ölçeğin farklı uygulamalarda kararlı ve güvenilir sonuçlar ürettiğini teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Kaynaçtırma Uygulamalarından Bağırsız Etkileyen Etmenler Ölçeği'nin faktör yapısının ortaya koymak amacıyla yürütülen faktör analizleri, ölçeğin çok boyutlu yapısının desteklemiştir. İlk aşamada uygulanan Açılmayacak Faktör Analizi (AFA), ölçeğin maddelerinin mantıklı ve teorik olarak anlamlı alt boyutlar altında toplandığını göstermiştir.

Faktör analizleri genellikle Varimax ya da Promax döndürme teknikleri kullanılarak gerçekleştirilmiş olup, bu analizler sonucunda ölçeğin özgün yapısının oluşturan ana faktörler belirlenmiştir. Bu faktörler, kaynaçtırma bağırsız etkileyen temel mekanizmaları temsil ederek,

ölçe?in yap? geçerli?ine önemli katkı sağlama?tır.

Enstrüman

Test Türü: Geli?tirme (Özgün Ölçek Geli?tirme Çalışması)

Format: Likert Ölçe?i (Detaylı derecelendirme bilgisi kaynakta belirtilmemiştir, ancak geli?tirme ölçeklerinde yaygın olarak 5'li veya 7'li Likert tipi derecelendirme kullanılır.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Eğitimciler, öğretmenler ve okul yöneticileri.

Ya? Grubu: Yetişkin (Öğretmenlik mesleğini icra eden profesyoneller).

Popülasyon Detayları: Kayna?t?rma eğitimi uygulamalar?n?n yürütüldüğü okullarda görev yapan sınıf ve branş öğretmenleri ile okul idarecileri.

Test Metodolojisi: Öz bildirim raporlama ölçe?i. Katılımcılar, kayna?t?rma uygulamalar?n?n başarıları etkilediğini düşündükleri etmenlere ne ölçüde katkıları belirtirler.

Anahtar Kelimeler

Eğitim araştırmaları, psikometri, özel eğitim, kayna?t?rma, okul ortamı, öğretmen yeterliliği, geçerlik ve güvenilirlik.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlama: Bilgi mevcut değildir.

Kurum E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değildir.

Yazma Adresi: Bilgi makale referansında mevcuttur (Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi).

Şinler & Ücret ve Test Yolu

Bu ölçek, akademik bir dergide yayımlanmış özgün bir geli?tirme çalışmasıdır. Kullanım izinleri için doğrudan yazarlar veya yayıncı kurum (Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi) ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Testin geliştirildiği yıl 2016'dır.

Ölçe?in orijinal makalesi Dergipark üzerinden erişime açıktır: dergipark.ulakbim.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF'i aşağıdaki adresten indirilebilir: kaynastirma-uygulamalarinin-basarisini-

[etkileyen-etmenler-olcegi-toad.pdf](#)

Referanslar

Ahmetoğlu, E., Ünal, A. M. ve Ergin, D. Y. (2016). Kaynaçtırma Uygulamalarının Baçarısın Etkileyen Etmenler Ölçeği'nin geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları. Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 6(2), 167-175.

Kaynaçtırma Uygulamalarının Baçarısın Etkileyen Etmenler Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri bu kaynakta mevcut değildir. Maddelerin tamamına, referans olarak verilen akademik makaleden ulaşılması gerekmektedir.